

EN EL CENTENARI D'AGUSTÍ CALVET

Agustí Calvet i Pascual naixé a la casa número 8 del vell carrer del Mai o Mall de Sant Feliu de Guíxols. El fet tingué lloc a les 7 del matí del dia 7 d'octubre de l'any 1887: «Tres 7 de renglera», escriví Gaziel.

El que ell no sabia —del contrari s'hi hauria referit en els seus llibres— és que el 3 i el 7 són dos números meravellosos, segons conta Amades: els que «pel voler misteriós del DESTÍ que eternament governa DÉUS, HOMES i POBLES» guiaren Calvet pels camins triats d'antuvi, que inexorablement —i sense que ell en sabés ni pogués fer-hi res— el transformaren i el convertiren miraculosament en el nostre admirat Gaziel; fet que ell situa al 1914, però que a la correspondència particular que m'envià esdevingué entre el 27 de març del 1957 i el 29 de desembre de l'any següent, això és, de les trenta-cinc cartes que tinc d'ell, fins la del 1957 van signades A. Calvet i, des de la del 1958, Gaziel, sense que cap vegada s'interfereixin ambdues signatures. Per tant, el canvi d'A. Calvet per Gaziel (a la correspondència que d'ell tinc rebuda) s'efectuà entre els anys 1957 i 1958.

D'homes com ell no en neixen pas cada dia. Per això l'Institut d'Estudis del Baix Empordà decidí dedicar-li un record, ara que s'acompleix el centenari del seu naixement físic; això és, quan encara la fama de Gaziel era lluny i ningú —excepte el Destí— no en sabia absolutament res.

El nostre homenatge serà ben senzil. Ni les possibilitats de l'Institut ens permeten fer altrament, ni Gaziel no ens demanaria més. Agraïa les atencions que un li tenia, sense mesurar-ne el seu valor material.

Un dia vaig anar a buscar bolets amb uns amics, cosa que sempre m'ha agradat. El terra de la pineda on vam entrar era ple de pinetells vermells com sang i forts com les tomates que maduren a la planta. Mai un cas com aquell! Vaig portar-ne una platada a Gaziel. No vulgueu saber com van ser rebuts aquells bolets; ni que fossin les joies més valuoses!

Encara, passats uns dies, des del mateix Sant Feliu volgué deixar constància escrita del seu agraïment, cosa que li plaïa fer, almenys amb mi.

GAZIEL

*Moltes gràcies, benvolgut amic Esteva,
pel bé de Déu de ^{ravallosi} retrós que ens ha ofert.
Si jo hagués hagut de trobar-los, ni caminant
vuit dies pel bosc no n'hauria sortit.*

Aquest és el text autògraf que em dirigí el 10 d'octubre del 1960. Per cert que, en el seu escrit, Gaziel tingué un lapsus que, en un home com ell, no m'explico. De retxos i de rovellons, res; eren pinetells i ben pinetells.

El present era senzill i, crematísticament, pobre; l'agraïment de Gaziel, desbordant i sincer. Així era el nostre admirat Gaziel i així el recordo.

L'homenatge de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà a Gaziel també és ben humil:

Li dediquem aquest llibre.

Publiquem un «perfil biogràfic» fet per Manuel Llanas (l'investigador que, ben segur, més sap de Gaziel i de qui n'esperem una interessant i documentada biografia) que —no en tenim cap dubte— cridarà l'atenció dels qui el llegiran.

I presentarem el volum en un acte organitzat conjuntament amb el municipi de Sant Feliu, que també retrà homenatge a Gaziel; com ja ho ha fet la Revista de Girona i com ho farà el setmanari Àncora en el seu número de Nadal.

Altrament, el nostre homenatge a Gaziel ha servit per a incorporar a la temàtica de les nostre publicacions una faceta nova: la literària, no iniciada fins avui. La novetat, però, no significa pas un canvi: és la materialització d'un anhel no assolit fins ara. A les nostres publicacions —ho hem dit des dels primers moments— hi caben tots els temes d'investigació que fan referència al Baix Empordà.

LLUÍS ESTEVA